

Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті
Ғылыми кітапхана
Ғылыми-библиографиялық бөлім

Университет имени Шакарима города Семей
Научная библиотека
Научно-библиографический отдел

**2021 ЖЫЛГА АРНАЛҒАНАТАУЛЫ ЖӘНЕ ЕСКЕ
АЛЫНАТЫН КҮНДЕР ТІЗБЕГІ**

**КАЛЕНДАРЬ ЗНАМЕНАТЕЛЬНЫХ И ПАМЯТНЫХ ДАТ
НА 2021 ГОД**

Семей
2021

ҚАЗАҚСТАНДА 2021 ЖЫЛ ТӘУЕЛСІЗДІКТІң 30 ЖЫЛДЫҒЫ ДЕП ЖАРИЯЛАНДЫ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫң 2021 ЖЫЛЫ АТАЛЫП ӨТЛЕТІН ЖӘНЕ ЕСКЕ АЛЫНАТЫН КҮНДЕР ТІЗБЕГІ

Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігіне **30** жыл (1991-2021)

Семей ядролық полигонының жабылғанына **30** жыл (1991)

Желтоқсан оқиғасына **35** жыл (1986)

Атақты би, кеменгер ойшыл **Әнет бабаның** туғанына **395** жыл (1626-1723)

Қабанбай батырдың туғанына **330** жыл (1691-1781)

ҚАҢТАР	
2 қантар	Қайнар ауылының (бұрынғы Семей облысы, Абыралы ауданы) тұмасы, жазушы Медеу Сәрсекенің туғанына 85 жыл (1936).
3 қантар	Композитор, музика зерттеуші, профессор, Қазақстанға еңбек сінірген өнер қайраткері Әубакров Энуар Асқаржанұлы туғанына 75 жыл (1946)
5 қантар	Семей өнірінің тұмасы, ғалым, жазушы, абайтанушы, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты, Тұңғыш мемлекеттік гимннің авторы Қайым (Ғабдулқайым) Мұхамедхановтың туғанына 105 жыл (1916-2004)
8 қантар	Өскемен қаласының тұмасы, жазушы Ефим Николаевич Пермитиннің туғанына 125 жыл (1896-1971)
10 қантар	Ақын Балабиев Рахым туғанына 85 жыл (1936)
10 қантар	«Айқап» журналының шыққанына 110 жыл
10 қантар	Ақын Шалабаева Әмина Асқарқызы туғанына 105жыл (1916-1994)
13 қантар	М.Әуезовтың «Еңілі-Кебек» пьесасының алғашқы сахнаға қойылуы, қойылғанына 95 жыл (1926)
13 қантар	Классикалық күрестен КСРО спорт шебері Василий Георгиевич Ярковтың туғанына 110 жыл (1911-1995)
14 қантар	Ақын Сыздық Мұрат туғанына 65 жыл (1956-1996)
16 қантар	Театр суретшісі Сулев Дүйсен Тоқбергенұлы туғанына 85жыл (1936)
20 қантар	Актёр, Қазақстанның халық артисі Арчибасов Иван Петровичтің туғанына 85жыл (1936-2001)
20 қантар	Кеңес Одағының батыры Владимир Матвеевич Урзляның туғанына 105 жыл (1916-1945).
21 қантар	Семей өнірінің тұмасы, Ә. Қашаубаев атындағы филармония әнші Роза Байдалинаның туғанына 85 жыл (1936)
21 қантар	Жазушы Дәуренбеков Жақаудың туғанына 75жыл(1946)
22 қантар	Кинорежиссер, кинооператор, КСРО киноматографистер Одағының мүшесі Белялов Вячеслав Алиевичтің туғанына 85жыл(1936-2004)
24 қантар	Жазушы, Қазақстанның еңбек сінірген қайраткері, ҚР Мемлекеттік сыйлығының лауреаты, Журналистика Академиясының академигі, «Парасат» орденінің иегері, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі Әлібек Асқардың туғанына 70 жыл (1951)
29 қантар	Жазушы Сундетов Мағзұм Бижанулының туғанына 85 жыл (1936-1999)
29 қантар	Кеңес Одағының Батыры Василий Романович Спирииннің туғанына 95 жыл (1926-1992)

АҚПАН

4 ақпан	Шығыс Қазақстанды (Тарбағатай өңірі, Алакөл) зерттеуші Александр Иванович Шренктің туғанына 205 жыл (1816-1876)
9 ақпан	Мұқагали Сүлейменұлы Мақатаев , ақын, туғанына 90 жыл (1931-1976)
10 ақпан	Дүйсекеев Кеңес Дүйсекеұлы , композитор, Қазақстанның еңбек сінірген өнер қайраткері, туғанына 75 жыл (1946)
10 ақпан	Тоғысбаев Бек , жазушы, драматург, туғанына 85 жыл (1946-2007)
16 ақпан	Халық ақыны, жыршы Жамбыл Жабаевтың туғанына 175 жыл (1846-1945)
18 ақпан	Исабаев Исадай Нұрышұлы , суретші, Қазақстанның еңбек сінірген өнер қайраткері, туғанына 85 жыл (1936-2007)
23 ақпан	Мырзабекова Гаунар Құрманбекқызы , скрипкашы, Қазақстанның халық әртісі, профессор, туғанына 65 жыл (1956)
25 ақпан	Кенжетаев Каукен Кенжетайұлы , актер, Қазақстанның халық әртісі, туғанына 105 жыл
28 ақпан	Семейде қалалық « Білім» қоғамы құрылғанына 70 жыл (1951)
29 ақпан	Абай ауданының тұмасы, ғалым, тарих ғылымдарының докторы, профессор, педагогикалық. Ғылымдардың халықаралық Академиясының, Ы.Алтынсарин атындағы Қазақ Білім Академиясының, Қазақстан Ұлттық жаратылыстану ғылымдары Академиясының академигі, Н.Гумилев атындағы Евразия Ұлттық университетінің ректоры Ерлан Бәтташұлы Сыдықовтың туғанына 65 жыл (1956)

НАУРЫЗ

1 наурыз	Баялиев Қарім , жазушы, туғанына 95 жыл (1926-2004)
3 наурыз	Педагог, ҚР ҮҒА-ның академигі, педагогика ғылымдарының докторы, профессор Құнантаева Құләш Құнантайқызының туғанына 90 жыл (1931)
4 наурыз	Д. Серікбаев атындағы ШҚМТУ-нің профессоры, география ғылымдарының докторы Анна Васильевна Егоринаның туғанына 75 жыл (1946)
5 наурыз	Мемлекет және қоғам қайраткері, публицист, ғалым, аудармашы, Алаш қозғалысының жетекшісі Әлихан Нұрмұхамедұлы Бекейхановтың туғанына 155 жыл (1866-1937)
5 наурыз	Сериков Шәміл Қерімұлы , палуан, грек-рим күресінен әлем жіне олимпиада чемпионы, КСРО-ның еңбек сінірген спорт шебері, туғанына 65 жыл (1956-1989)
6 наурыз	Қожамұратов Омірзак , ақын, туғанына 85 жыл (1936-1983)
6 наурыз	Күршім ауданының тұмасы, Кеңес Одағының Батыры Павел Петрович Журбаның туғанына 105 жыл (1916-1989).
10 наурыз	Әлпейісова Камал , жазушы, аудармашы, туғанына 65 жыл (1956)
10 наурыз	Мұқышев Майжан Мұқышұлы , ғалым, техника ғылымдарының докторы, профессор, туғанына 85 жыл (1936-1990)
12 наурыз	Үржар ауданының тұмасы, композитор, күйші, домбырашы Қазақстанның еңбек сінірген әртісі Секен Тұрысбековтың туғанына 60 жыл (1961)
14 наурыз	Өскемен қаласының тұмалары, ағайынды әншілер Ришад (1916-1988) пен Мүсілім (1916-1996) Абдуллиндердің туғанына 105 жыл.
14 наурыз	Семей өңірінің тұмасы, мәдениет қайраткері, әнші Баян Сағымбаевының туғанына 70 жыл (1951)
14-15 наурыз	100 жыл бүрын Семей қаласында мұсылман әйелдерінің 1-губерниялық съезі болды (1921)
16 наурыз	Жақсылықов Марат Файзулаұлы , архитектор, Қазақстанның еңбек сінірген архитекторы, туғанына 75 жыл (1946-2001)

16 наурыз	Абай ауданының тумасы, сазгер Бекен Жамақаевтың туғанына 90 жыл (1931-1972)
17 наурыз	Өлкетанушы, журналист Қазақстан журналистер одағының мүшесі Павел Антонович Иевлевтін (Алтайский) туғанына 115 жыл (1906-1988)
18 наурыз	Құлымбетов Ұзақбай Желдербайұлы , мемлекет қайраткері, туғанына 130жыл (1891-1938)
18 наурыз	75 жыл бұрын (1946) Семей қаласында Газ аппаратура зауыты іске қосылды
20 наурыз	125 жыл бұрын А.С. Пушкин атындағы Шығыс Қазақстан облыстық кітапханасының негізі қаланды (1896)
22 наурыз	Құланбаев Мәкілқожа Иманәліұлы , актер, Қазақстанның еңбек сінірген артисі, туғанына 95 жыл (1926-1993)
25 наурыз	Ахмедияров Қаршымбай (Қаршыға) , күйші-домбырашы, Қазақстанның халық артисі, туғанына 75 жыл (1946-2010)
24 наурыз	Марқа өнірінің тумасы, Кеңес Одағының Батыры Алексей Семенович Крахмальдың туғанына 110 жыл (1911-1987)
25 наурыз	Семей қалалық денсаулық сақтау басқармасына 95 жыл (1926)

СӘУІР

4 сәуір	Марқа өнірінің тумасы, суретші, Қазақстанның суретшілер Одағының мүшесі Тұрғанбаев Ержан Сағырбекұлының туғанына 50 жыл (1971)
7 сәуір	Ақмола уезі, Қараөткел ауылы тумасы, палуан Қажымұқан Мұнайтпасұлының 150 жыл (1871-1948)
8 сәуір	Семей өнірінде ұзақ жыл қызмет еткен, ақын, публицист, аудармашы Кенжебек Байгужинов туғанына 65 жыл (1956)
10 сәуір	Қалиханов Тәнірберген , жазушы, туғанына 105 жыл (1916-2007)
10 сәуір	Зырян ауданының тумасы, жазушы Александр Иванович Егоровтың туғанына 95 жыл (1926-2017 жж.)
12 сәуір	Байділдаев Мардан Келдібайұлы , ауыз әдебиетін зерттеуші, туғанына 95 жыл (1926-1994)
12 сәуір	Шығыс Қазақстан облысын зерттеген, жазушы-өлкетанушы Семен Николаевич Герасимовтың туғанына 120 жыл (1901-1989)
14 сәуір	Өскемен қаласының тумасы, ғалым-демограф Александр Николаевич Алексеенконың туғанына 65 жыл (1956)
15 сәуір	Сариев Шөмішбай Нагашыбайұлы , ақын, Қазақстанның еңбек сінірген қайраткері, туғанына 75 жыл(1946)
19 сәуір	Нұрмаханов Эбдісалан Кәрімұлы , боксшы, КСРО-ның еңбек сінірген спорт шебері, Қазақстанның еңбек сінірген жаттықтыруышысы, туғанына 85 жыл (1936-2002)
20 сәуір	Балғымбаев Әбдіғали , педагог, орыс-қазақ мектептерін үйімдастырушылардың бірі, туғанына 155жыл (1866-1942)
21 сәуір	«Звено Алтая» әдеби бірлестігінің мүшесі Евгений Лазаревич Худяковтың туғанына 115 жыл (1906-1964)
22 сәуір	Ұлан ауданының тумасы, журналист, Қазақстан Журналистер Одағы Шығыс Қазақстан облыстық филиалының төрағасы Жұмаділ Әділбаевтың туғанына 75 жыл (1946)
24 сәуір	Тарбағатай (КХР) өнірінің тумасы, жазушы Қабдеш Жұмаділовтың туғанына 85 жыл.(1936)
25 сәуір	Ахметова Құлаш , ақын, туғанына 75 жыл (1946)
28 сәуір	Байтуов Жакен , халық ақыны, туғанына 130 жыл (1891-1962)
29 сәуір	Ахмет Қуанұлы Жұбанов , қазақ мұзыкасын зерттеуші қөрнекті ғалым, әйгілі композитор, дирижер. Қазақстанның халық әртісі өнертану ғылымының докторы профессор академик, туғанына 115 жыл(1906-1968)
30 сәуір	Семей өнірінің тумасы, сыншы, әдебиеттанушы, драматург Сұлтан Оразалиннің туғанына 80 жыл (1941)

МАМЫР	
1 мамыр	Әбішев Ораз, кинорежиссер, Қазақстанның халық артисі, туғанына 105 жыл (1916-2013)
1 мамыр	Дүйсенғалиұлы Рыскали, қазақтың алғашқы фототілшілерінің бірі, Қазақстанның еңбек сінірген мәдениет қайраткері, туғанына 105 жыл (1916)
1 мамыр	Қазыбеков Нұрқасым(Өмір Нұрқасым), жазушы, туғанына 85 жыл (1936-2011)
1 мамыр	Рақышев Дәнеш, әнші, композитор, Қазақстанның халық артисі, туғанына 95 жыл (1926-1992)
1 мамыр	Зайсанның тумасы, Қазақстанның еңбек сінірген қайраткері, жазушы Кәдірбек Сегізбаевтың туғанына 80 жыл (1941)
1 мамыр	Абай ауданының тумасы, белгілі кинорежиссер, Қазақ ССР-нің Халық әртісі Ораз Әбішевтың туғанына 105 жыл. (1916-2013)
5 мамыр	Аягөз ауданының тумасы, журналист, публиціст, жазушы Қайыммұнар Тәбеевтың туғанына 65 жыл (1956)
6 мамыр	Палуан, грек-рим күресінен олимпиада ойындарының жеңімпазы Үшкемпіров Жақсылық Әмірәліұлының туғанына 70 жыл (1951-2020)
6 мамыр	Жақанов Илия, жазушы, композитор, Қазақстан мен Қырғызстанның еңбек сінірген мәдениет қайраткері, Қазақстанның еңбек сінірген қайраткері, туғанына 85 жыл (1936)
7 мамыр	Ф.М. Достоевский атындағы әдеби-мемориалдық музейінің ашылғанына 50 жыл (1971)
13 мамыр	Құмарова Шәрбану(Гүлбаршын) Мұхитқызы, жазушы, туғанына 85жыл (1936)
15 мамыр	Айманова Майра Шәкенқызы, әнші, Қазақстанның еңбек сінірген артисі, туғанына 85 жыл (1936-1993)
15 мамыр	Кеңес Одағының Батыры Антон Трофимович Масликовтың туғанына 95 жыл (1926-1944)
15 мамыр	Тәжібаев Бәкір Төлеуұлы, ақын, драматург, сазгер, туғанына 95 жыл (1926-1994)
18 мамыр	Ақын, қоғам қайраткері, тілтанушы, Қазақстан Республикасының Халық жазушысы Олжас Омарұлы Сүлейменовтың туғанына 85 жыл (1936)
21 мамыр	Қазақстан Республикасы журналистер Одағының мүшесі, журналист Андрей Иванович Кратенконың туғанына 60 жыл (1961)
МАУСЫМ	
1 маусым	Қазақстан Республикасы Ұлттық Ғылым Академиясы, құрылғанына 75 жыл (1946)
1 маусым	80 жыл бұрын (1941 «Шығыс шенбері» тас жолының құрылышы басталды
10 маусым	Журналист, ақын, прозашы Алексей Васильевич Нестеровтың туғанына 70 жыл (1951-1997)
14 маусым	Өскемен қаласының тумасы, жазушы Александр Мелентьевич Волковтың туғанына 130 жыл (1891-1977)
16 маусым	Семей өңірінің тумасы, әнші, халық әртісі Мәдениет Ешкеевтің туғанына 85 жыл (1936-1997)
19 маусым	Осыдан 65 жыл бұрын (1956) Өскемен жиһаз комбинаты алғашқы өнімін берे бастады
22 маусым	Тарихшы, өлкетанушы Николай Владимирович Алексеенконың туғанына 90 жыл (1931-2009)
30 маусым	Ұлан ауданының тумасы, журналист, жазушы Кенес Юсуповтың туғанына 80 жыл (1941)

ШІЛДЕ	
1 шілде	60 жыл бұрын (1961) Лениногор тарихи-өлкетану мұражайы ашылды.
4 шілде	Серкебаев Ермек Бекмұхамедұлы , әнші, пофессор, Қазақстанның және КСРО халық арти, Социалистік Еңбек Ері, туғанына 95 жыл (1926-2013)
10 шілде	Кенес Одағының Батыры Дмитрий Иванович Ефремовтың туғанына 95 жыл (1926-2005)
15 шілде	Жарма ауданының тұмасы, Кенес Одағының Батыры Қапай Ісқақовтың туғанына 115 жыл (1906-1973)
20 шілде	Семей өнірі, Ақсусат (қазіргі Тарбағатай) ауданының тұмасы жазушы Ахмет Жүнісовтың туғанына 95 жыл (1926-1998)
21 шілде	Ақын Валерий Зубовтың туғанына 65 жыл (1956)
27 шілде	Әубекіров Тоқтар Онғарбайұлы , қазақтың тұңғыш ғарышкері, авиация генерал-майоры, Халық Қаһарманы, Кенес Одағының Батыры, техника ғылымдарының докторы, профессор, Кенес Одағының еңбек сінірген үшқышсынақшысы, туғанына 75 жыл (1946)
29 шілде	Семей өнірін зерттеуші, тарихшы, өлкетанушы Виктор Николаевич Кашляктың туғанына 70 жыл (1951-2013)
29 шілде	Өскемен қаласының Құрметті азаматы Владимир Георгиевич Плохихтың туғанына 85 жыл (1936)
шілде	Семей геодезия және картография колледжіне 75 жыл (1946)
шілде	«Полигон-29 тамыз» Халықаралық қайырымдылық қорының құрылуына 25 жыл (1996 ж.)
ТАМЫЗ	
1 тамыз	Романов Сахи (Александр Иванович), кино суретшісі, график кескіндемеші, ҚР-ның халық суретшісі, туғанына 95 жыл (1926-2002)
3 тамыз	Күршім ауданының тұмасы, әнші, Қазақстан Республикасының еңбек сінірген әртісі Дауыл Қайроллиннің туғанына 75 жыл (1946-2002)
9 тамыз	Жарма ауданының тұмасы, жазушы Исса (Исабаев) Саяның туғанына 65 жыл (1956)
11 тамыз	Р. Байсейітов атындағы Семей қаржы-экономикалық колледжіне 90 жыл (1931)
14 тамыз	Жаймурзин Эбдірахман , жазушы, туғанына 105 жыл (1916-2010)
15 тамыз	Семей тұмасы, абайтанушы-жазушы Тұрсын Жұртбайдың туғанына 70 жыл (1951)
15 тамыз	Семей өнірінің тұмасы, жазушы Талғат Кенесбаевтың туғанына 60 жыл (1961-2018)
26 тамыз	Семейдің аяқ-киім фабрикасына 80 жыл (1941)
29 тамыз	Семей ядролық полигонының жабылғанына 30 жыл (1991)
30 тамыз	Большенарым (қазіргі Катонқарағай) ауданының тұмасы, Кенді Алтай тарихын зерттеуші Александр Никитич Седельниковтың туғанына 145 жыл (1876-1919)
ҚЫРКҮЙЕК	
1 қыркүйек	Жазушы Виктор Ступаковтың туғанына 85 жыл (1936)
16 қыркүйек	«Словарь русских личных имен» атты еңбекті құрастырушы Никандр Александрович Петровскийдің туғанына 130 жыл (1891-1968)
19 қыркүйек	Семей «Тері-былғары бірлестігіне» 80 жыл (1941)
21 қыркүйек	Өскемен қаласының Құрметті азаматы Арсентий Иванович Геворкяннің туғанына 85 жыл (1936)
26 қыркүйек	Шығыс Қазақстанның зерттеуші, саяси жер аударылған Евгений Петрович Михаэлистің туғанына 180 жыл (1841-1913)

26 қыркүйек	Журналист, өлкетанушы Ұлы Отан соғысына қатысушы Иван Георгиевич Макеевтің туғанына 110 жыл (1911-1985)
ҚАЗАН	
7 қазан	Жазушы, Ресей Жазушылар Одағының мүшесі Владислав Артюшатский туғанына 80 жыл (1941-2004)
7 қазан	Қазақстанның халық артисі, актер Жолжақсынов Досқан Қалиұлының туғанына 70 жыл (1951)
10 қазан	Семей өнірінің тумасы, жазушы Ғазиз Сапаевтың туғанына 95 жыл (1926-2012)
10 қазан	Семей өнірінің тумасы, Семей қаласының Шәкәрім атындағы университетінің бейнелеу өнері кафедрасының профессоры, суретші Отепбаев Нұрбұлан Нұғманұлының туғанына 70 жыл (1951)
10 қазан	Қазақ поэзиясының аса көрнекті өкілі, халқымыздың дарынды ақыны, Қасым Аманжоловтың туғанына 145 жыл (1911-1955)
10 қазан	Ұржар ауданы, Жарбұлақ ауылының тумасы, ақын Абылқасымов Айжарық Құбашұлының туғанына 60 жыл (1961)
11 қазан	Семей өнірінің тумасы, жазушы Роллан Сейсенбаевтың туғанына 75 жыл (1946)
15 қазан	Семей қаласындығы қазақ музыка драма театрында ұзак жылдар қызмет еткен, Қазақстанның Халық артисі Тұратай Иісованың туғанына 90 жыл (1931-1994)
15 қазан	Семей өнірінің тумасы, әнші, композитор Тұрсынғазы Рахимовтың туғанына 70 жыл (1951-2019)
20 қазан	Ағартушы-педагог, жазушы, этнограф, фольклоршы, қоғам қайраткері Ыбырай (Ибраһим) Алтынсариннің туғанына 180 жыл (1841-1889)
22 қазан	«Казполиграф» АҚ-ның құрылғанына 80 жыл (1941)
24 қазан	Шығыс Қазақстан облыстық «Дидар» (Коммунизм туы) газетінің жарық көргеніне 90 жыл (1931)
25 қазан	Жақып Ақбаев Семей облысы, Қарқаралы уезі, Берікқара болысы №3 ауылдың Төніректас ауылының тумасы, Алаш зиялдысы, құрескер, қайраткер, Алашорда үкіметінің мүшесі, зангер, қазақтың тұңғыш құқық магистрі, туғанына 145 жыл (1876-1934)
27 қазан	Семей қаласының тумасы, ақын Николай Евдокимович Алексеевтің туғанына 80 жыл (1941)
31 қазан	Семей қаласында қазақ Геологиялық барлау техникумының (қазіргі геологиялық-барлау колледжі) ашылғанына 90 жыл (1931)
ҚАРАША	
2 қараша	Галым Ақжан Жақсыбекұлы Машановтың (Әл-Машани) туғанына 115 жыл (1906-1997)
5 қараша	Жарма ауданының тумасы, ақын Тұрсынхан Әбдірахмановның туғанына 100 жыл (1921-2003)
11 қараша	Саяси жер аударылуши, орыс жазушысы, Ш.Уәлихановтың досы Ф.М.Достоевский туғанына 200 жыл (1821-1881)
15 қараша	Өскемен қаласының Құрметті азаматы Михаил Семенович Лабуковтың туғанына 75 жыл (1946)
17 қараша	Күршім ауданының тумасы, Өскемен Титан-магний комбинатының директоры, Өскемен қаласының Құрметті азаматы, Халық қаһарманы Бағдат Мұхаметұлы Шаяхметовтың туғанына 75 жыл (1946)
19 қараша	Семей қаласының тумасы, қазақ этнография және историография ғылымының негізін салушылардың бірі, атақты ғалым – этнограф Едіге Айдарбекұлы Масановтың туғанына 100 жыл (1921-1972)

19 қараша	Өскемен Құрылыш-жол институтының (қазіргі Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан Мелмекеттік Университеті) алғашқы ректоры, Дәulet Мырқасымұлы Серікбаевтың туғанына 100 жыл (1921-1972)
20 қараша	Абай ауданының тумасы, сақна саңлағы, Қазақстанның Халық әртісі Бекен Имахановтың туғанына 85 жыл (1936)
27 қараша	Семей өңірінің тумасы, жазушы, ақын, аудармашы Сәду (Сәдуақас) Машақовтың туғанына 115 жыл (1906-1995)
30 қараша	Семей филармониясында еңбек еткен әнші, мәдениет қайраткері Мапруза Отөуленованың туғанына 60 жыл (1961)
30 қараша	Аягөздің тумасы, қазақ этнографы, тарихшы Құрбанғали Халидидің туғанына 175 жыл (1846-1913)

ЖЕЛТОҚСАН

7 желтоқсан	Абай ауданының тумасы, этнограф, журналист, өлкетанушы, журналистер Одағының мүшесі Жанболатов Молдабектің туғанына 85 жыл (1936)
9 желтоқсан	Алтай өңірін зерттеуші Василий Васильевич Сапожниковтың туғанына 160 жыл (1861-1924)
14 желтоқсан	Семей қаласындағы қазақ педагогикалық техникумының (пед. Колледж) ашылғанына 100 жыл (1921)
16 желтоқсан	Күршім ауданының тумасы, жазушы Талаптан Ахметжанның туғанына 60 жыл (1961-2010)
23 желтоқсан	Зайсандық ақын Есет Әукебаевтың туғанына 100 жыл (1921-2008)

АЙЫ МЕН КҮНІ БЕЛГІЛЕНБЕГЕН ЕСКЕ АЛЫНАТЫН КҮНДЕР

260 жыл	Бұқтырма бекінісінің құрылғанына (1761)
280 жыл	Белгілі ғалым П.С.Палластың Кенді Алтайдагы зерттеу жұмыстарын бастағанына (1741)
245 жыл	Семей қаласында Ямышев бекініс қақпасына (1776)
165 жыл	Ақын Әріп Тәнірбергеновтың туғанына (1856-1924)
165 жыл	Орыстың географ, саяхатшысы П.П. Семенов Тянь-Шанскийдің Семей қаласына келуіне (1856)
160 жыл	Ақын Ақылбай Құнанбаевтың туғанына (1861-1904)
160 жыл	Ақын Көкбай Жанатайұлының туғанына (1861-1927)
145 жыл	Қоғам қайраткері, аягөздік Айқызы Қошқінбаеваның туғанына (1876-1918)
135 жыл	Құғын-сүргінге үшінгі ауданының мұғалім Тұрғанбаев Мәннән Тұрғанбайұлының туғанына (1886-1937)
130 жыл	Ғалым, биолог Жұмақан Кудериннің туғанына (1891-1938)
110 жыл	Әйгілі орыс ғалымы Афанасьев Владимир Обручевтің Шығыс Қазақстанды зерттеуіне (1911)
100 жыл	«Ақиқат» журналының жарық көргеніне
95 жыл	Суретші Александр Гаврилович Поповтың туғанына (1926)
90 жыл	Ақын Виктор Эдуардович Фрелихтің туғанына (1931)
90 жыл	Шығыс Қазақстан облысы, Абыралы ауданы шаруаларының Кенес өкіметінің күштеп ұжымдастыру, мелекетке мал тапсыру саясатына қарсы бас көтеруі, Абыралы көтерілісіне (1931 жыл ақпан-наурыз)
75 жыл	Семей қаласында совет сауда техникумының (қазіргі Бизнес-колледж) ашылғанына (1946)

2021 ГОД ОБЪЯВЛЕН В КАЗАХСТАНЕ ГОДОМ 30-ЛЕТИЯ НЕЗАВИСИМОСТИ

КАЛЕНДАРЬ ЗНАМЕНАТЕЛЬНЫХ И ПАМЯТНЫХ ДАТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН НА 2021 ГОД

30 лет со дня Независимости Республики Казахстан (1991-2021)

35 лет декабрьским событиям (1986)

30 лет со дня закрытия Семипалатинского ядерного полигона (1991)

395 лет со дня рождения гениального мыслителя, известного бии *Анет баба* (1626-1723)

330 лет со дня рождения *Кабанбай батыра* (1691-1781)

ЯНВАРЬ	
2 января	85 лет со дня рождения писателя Медеу Сарсеке (1936)
4 января	75 лет со дня рождения композитора, скрипача, музыканта, профессора, заслуженный деятель искусств Казахстана Ақбарова Ануара Аскаржановича (1946)
5 января	105 лет со дня рождения ученого, писателя, абаеведа, лауреата Государственной премии, автора Первого государственного гимна (1916-2004)
5 января	85 лет со дня рождения композитора, журналиста Аргынбека Ахметжанова (1936)
8 января	125 лет со дня рождения писателя Ефима Николаевича Пермитина (1896-1971)
10 января	85 лет со дня рождения поэта Балабиева Рахыма (1936)
10 января	110 лет со дня выхода журнала « Айкап »
10 января	105 лет со дня рождения поэтессы Шалабаевой Амины Аскаровны (1916-1994)
13 января	110 лет со дня рождения мастера спорта СССР по классической борьбе Василия Георгиевича Яркова (1911-1995)
13 января	95 лет со дня постановки на сцене Казахского государственного академического театра драмы им. М.О.Ауэзова пьесы « Енилик-Кебек » М.О.Ауэзова, режиссер С. Кожамкулова (1926)
14 января	65 лет со дня рождения поэта Сыздыка Мурата (1956-1996)
16 января	85 лет со дня рождения театрального художника Сулеева Дүйсене Токбергенулы (1936)
20 января	105 лет со дня рождения Героя Советского Союза Владимира Матвеевича Урзля (1916-1945)
20 января	85 лет со дня рождения актера, народного артиста Казахстана Арчибасова Ивана Петровича (1936-2001)
21 января	85 лет со дня рождения заслуженного деятеля культуры Республики Казахстан Розы Олжаевны Байдалиной (1936)
21 января	75 лет со дня рождения прозаика Дауренбекова Жакау (1946)
22 января	85 лет со дня рождения кинорежиссера, кинооператора, члена Союза кинематографистов СССР Белялова Вячеслава Алиевича (1936-2004)
23 января	115 лет со дня рождения заслуженного энергетика Казахстана Ивана Васильевича Бердус (1906-1970)
29 января	95 лет со дня рождения Героя Советского Союза Василия Романовича Спирина (1926-1992)

ФЕВРАЛЬ	
4 февраля	205 лет со дня рождения исследователя Восточного Казахстана Александра Ивановича Шренка (1816-1876)
9 февраля	90 лет со дня рождения писателя Мукагали Сулейменулы Макатаева (1931-1976)
10 февраля	75 лет со дня рождения композитора, заслуженного деятеля искусств Республики Казахстан Дүйсекеева Кенеса
10 февраля	85 лет со дня рождения писателя, драматурга Тогысбаева Бека (1936-2006)
16(28) февраля	175 лет со дня рождения народного поэта, жырши Жамбыла Жабаева (1946-1945)
18 февраля	85 лет со дня рождения художника, заслуженного деятеля искусств Казахстана Исабаев Исатай Нурышевич (1936-2007)
23 февраля	65 лет со дня рождения солистки-инструменталистки, профессора, народной артистки Казахстана Мырзабековой Гаухар Курманбековны (1956)
25 февраля	105 лет со дня рождения певца (баритона), актера театра и кино, народного артиста КазССР Кенжетаева Каукена Кенжетайулы (1976-2008)
28 февраля	70 лет со дня организации городского общества «Знание» в г. Семей (1951)
29 февраля	65 лет со дня рождения ректора Евразийского национального университета имени Л.Гумилева, доктора исторических наук Ерлана Батташевича Сыдыкова (1956)
МАРТ	
1 марта	95 лет со дня рождения писателя, заслуженного деятеля культуры Казахстана Баялиева Карима (1926-2004)
4 марта	75 лет со дня рождения профессора ВКГТУ им. Д. Серикбаева, доктора географических наук Анны Васильевны Егориной (1946)
5 марта	155 лет со дня рождения государственного и общественного деятеля, публициста, ученого, переводчика, руководителя движения Алаш Букейханова Алихана Нурмухамедовича (1866-1937)
5 марта	65 лет со дня рождения борца, мастера спорта по греко-римской борьбе, мастера спорта международного класса, заслуженного мастера спорта СССР, победителя Олимпийских игр Серикова Шамиля Керимовича (1956-1989)
6 марта	85 лет со дня рождения поэта Кожамуратова Омирзака (1936-1983)
6 марта	105 лет со дня рождения Героя Советского Союза Павла Павловича Журба (1916-1989)
10 марта	65 лет со дня рождения писательницы, переводчицы Альпенисовой Камал , (1956)
10 марта	85 лет со дня рождения доктора технических наук, профессора Мукушева Майжана Мукушевича (1936-1990)
12 марта	60 лет со дня рождения уроженца Урдярского района, казахского композитора, кюйши, домбристы, заслуженного артиста Казахстана Турысбекова Секена (1961)
14 марта	70 лет со дня рождения певицы, заслуженного деятеля культуры Республики Казахстан Сагымбаевой Баян (1951)
14 марта	105 лет со дня рождения оперных певцов Ришата (1916-1988) и Муслима (1916-1996) Абдуллиных
14-15 марта	100 лет назад состоялся 1-й губернский съезд женщин-мусульманок в г. Семей (1921)
16 марта	75 лет со дня рождения архитектора Казахстана Жаксылыкова Марата Файзуллаулы (1946-2001)
16 марта	90 лет уроженца Абайского района, композитора Бекена Жамакаева (1931-1972)

18 марта	130 лет со дня рождения государственного деятеля Кулымбетова Узакбай Желдербайулы (1891-1938)
18 марта	75 лет со дня вступления в действие Завода газовой аппаратуры в г. Семей (1946)
20 марта	125 лет со дня основания Восточно-Казахстанской областной библиотеки им. А.С. Пушкина (1896)
22 марта	95 лет со дня рождения актера театра и кино, заслуженного артиста Казахстана Куланбаева Макилкожа Иманалиулы (1926-1993)
24 марта	110 лет со дня рождения Героя Советского Союза Алексея Семеновича Крахмаля (1911-1987)
25 марта	70 лет со дня рождения артиста, кюйши-домбристы, народного артиста Казахстана Ахмедиярова Каршымбай (Каршыга) (1946-2010)
25 марта	95 лет со дня образования Семейского городского управления здравоохранения (1926)

АПРЕЛЬ

4 апреля	50 лет со дня рождения уроженца Маркакольского района (ныне Курчумского), художника, члена Союза художников Казахстана Ержана Сагырбековича Турганбаева (1971)
7 апреля	150 лет со дня рождения борца, уроженца села Караоткель Акмолинского уезда Кажымукана Мунайтпасулы (1871-1948)
8 апреля	65 лет со дня рождения уроженца Семипалатинска, поэта, публициста, переводчика Кенжебека Байгужинова (1956)
10 апреля	105 лет со дня рождения писателя Калилханова Танирбергена (1916-2007)
10 апреля	95 лет со дня рождения писателя Александра Ивановича Егорова (1926-2017)
12 апреля	95 лет со дня рождения собирателя казахского устного творчества, литературоведа Байдильдаева Мардана Келдибайулы (1926-1994)
12 апреля	120 лет со дня рождения ученого, писателя-краеведа Семена Николаевича Герасимова (1901-1989)
14 апреля	65 лет со дня рождения ученого-демографа Александра Николаевича Алексеенко (1956)
15 апреля	75 лет со дня рождения поэта, заслуженного деятеля Республики Казахстан Сариева Шомишбая Нагашыбайулы (1946)
19 апреля	85 лет со дня рождения боксера, заслуженного мастера спорта СССР, заслуженного тренера Казахстана Нурмаханова Абдисалана Каримулы (1936-2002)
20 апреля	155 лет со дня рождения педагога, организатора народного образования в Казахстане Багимбаева Абдигали (1866-1942)
21 апреля	115 лет со дня рождения члена Восточно-казахстанского литературного объединения «Звено Алтая» Худякова Евгения Лазаревича (1906-1964)
22 апреля	75 лет со дня рождения председателя Восточно-Казахстанского областного филиала Союза журналистов Казахстана Адилбаева Жумадила Адильбаевича (1946)
24 апреля	85 лет со дня рождения уроженца Тарбагатайского региона (КНР), писателя Қабдеша Жумадилова (1936)
25 апреля	75 лет со дня рождения поэтессы Ахметовой Қуляш (1946)
28 апреля	130 лет со дня рождения народного певца Байтуова Жакена (1891-1962)
29 апреля	115 лет со дня рождения выдающегося ученого-исследователя казахской музыки, известного композитора, дирижера, народного артиста Казахстана доктора искусствоведения, профессора, академика Жубанова Ахмета Куюновича (1906-1968)
30 апреля	80 лет со дня рождения писателя Оразалинова Султана (1941)

МАЙ	
1 мая	105 лет со дня рождения кинорежиссера, народного артиста Казахстана Абишева Ораза (1916-2013)
1 мая	105 лет со дня рождения первого казахстанского кино-фотожурналиста, заслуженного работника культуры Казахстана Дусенгалиева Рыскали (1916)
1 мая	85 лет со дня рождения писателя Казыбекова Нуркасыма (1936-2011)
1 мая	95 лет со дня рождения певца, композитора, народного артиста Казахстана Рахишева Данеша (1926-1992)
1 мая	80 лет со дня рождения писателя Кадырбека Сагизбаева (1941)
1 мая	105 лет со дня рождения кинорежиссера, народного артиста Казахской ССР Ораза Абишева (1916-2013)
5 мая	65 лет со дня рождения журналиста и писателя Кайыммұнара Табеева (1956)
6 мая	85 лет со дня рождения писателя, композитора, искусствоведа, заслуженного деятеля культуры Казахстана Жаканова Или (1936)
13 мая	85 лет со дня рождения писательницы Кумаровой Шарбану (Гульбаршин) Мухитовны (1936)
14 мая	65 лет со дня рождения поэта Михаила Сергеевича Немцева (1956 г.)
15 мая	85 лет со дня рождения певицы, заслуженной артистки Казахстана Аймановой Майры Шакеновны (1936-1993)
15 мая	95 лет со дня рождения поэта, драматурга, певца Тажибаева Бакира Толеуулы (1926-1994)
18 мая	85 лет со дня рождения акына, общественного деятеля, исследователя, народного писателя Республики Казахстан Сулейменова Олжаса Омаровича (1936)
21 мая	60 лет со дня рождения журналиста Кратенко Андрея Ивановича (1961)
ИЮНЬ	
1 июня	75 лет со дня открытия Национальной Академии наук Республики Казахстан (ныне РГП «Ғылым Ордасы») (1946)
10 июня	70 лет со дня рождения журналиста, поэта, прозаика Нестерова Алексея Васильевича (1951-1997)
14 июня	130 лет со дня рождения писателя Волкова Александра Мелентьевича (1891-1977)
16 июня	85 лет со дня рождения певца, народного артиста Республики Казахстан Ешкеева Мадениета (1936-1997)
18 июня	105 лет со дня рождения Героя Советского Союза Яроцкого Ивана Михайловича (1916-1980)
22 июня	90 лет со дня рождения историка-краеведа Алексеенко Николая Владимировича (1931-2009)
30 июня	80 лет со дня рождения писателя, журналиста Кенеса Юсупа (Тусипа) (1941)
ИЮЛЬ	
4 июля	95 лет со дня рождения певца (лирического баритона), народного артиста СССР и КазССР, Героя Социалистического Труда Серкебаева Ермека Бекмухамедулы (1926-2013)
10 июля	5 лет со дня рождения Героя Советского Союза Ефремова Дмитрия Ивановича (1926-2005)
15 июля	115 лет со дня рождения Героя Советского Союза Искакова Капая (1906-1973)
20 июля	95 лет со дня рождения писателя Жунусова Ахмета (1926-1998)
21 июля	65 лет со дня рождения поэта Зубова Валерия (1956)
27 июля	75 лет со дня рождения летчика-космонавта, доктора технических наук, профессора, заслуженного летчика-испытателя Советского Союза, генерал-

	майора авиации, кавалера ордена Республики Казахстан «Халық Қаһарманы» Аубакирова Тохтара Онгарбаевича (1946)
29 июля	70 лет со дня рождения историка-краеведа Кашляк Виктора Николаевича (1951)
29 июля	85 лет со дня рождения Почетного гражданина г. Усть-Каменогорска Плохих Владимира Георгиевича (1936)
июль	75 лет со дня открытия Колледжа геодезии и картографии в г. Семей (1946)

АВГУСТ

1 августа	95 лет со дня рождения художника кино, живописца, графика, народного художника Казахстана Романова Сахи (Романов Александр Иванович) (1926-2002)
3 августа	75 лет со дня рождения певца, заслуженного артиста Республики Казахстан Дауыла (Жайлаухана) Кайроллина (1946-2002)
9 августа	65 лет со дня рождения журналиста и писателя Сая Иссы (Исабаева) (1956)
10 августа	85 лет со дня рождения общественного деятеля Головкова Михаила Николаевича (1936-1996)
11 августа	90 лет со дня организации Финансово-экономического колледжа им. Р. Байсеитова в г. Семей (1931)
14 августа	105 лет со дня рождения писателя Жаймурзина Абдирахима (1916-2010)
15 августа	70 лет со дня рождения писателя Турсына Журтбая (1951)
15 августа	60 лет со дня рождения писателя Талгата Кенесбаева (1961-2018)
26 август	75 лет создания Семипалатинской обувной фабрики (1941)
28 августа	145 лет со дня рождения краеведа, исследователя Седельникова Александра Никитича (1876-1919)
29 августа	30 лет со дня закрытия Семипалатинского ядерного полигона (1991)
август	75 лет со времени организации Колледжа бизнеса в г. Семей (1946)

СЕНТЯБРЬ

1 сентября	85 лет со дня рождения писателя Ступакова Виктора (1936)
17 сентября	90 лет со дня рождения общественного деятеля Еременко Анатolia Семеновича (1931)
19 сентября	110 лет со дня рождения поэта, писателя Анисимова Семена Михайловича (1911-1978)
19 сентября	80 лет со дня образования предприятия «Кожмехобъединение» в г. Семей (1941)
26 сентября	180 лет со дня рождения политического ссыльного, исследователя Михаэлиса Евгения Петровича (1841-1913)
26 сентября	110 лет со дня рождения журналиста, краеведа Макеева Ивана Георгиевича (1911-1985)

ОКТЯБРЬ

7 октября	80 лет со дня рождения писателя, члена Союза писателей России Артюшатского Владислава (1941-2004)
7 октября	110 лет со дня рождения Героя Советского Союза Полынина Федора Петровича (1906-1981)
10 октября	95 лет со дня рождения писателя Сапаева Газиза (1926)
10 октября	70 лет со дня рождения художника, уроженца Семипалатинского региона, профессора кафедры изобразительного искусства Университета имени Шакарима г. Семей Утепбаева Нурбулана Нугмановича (1951)

10 октября	145 лет со дня рождения выдающегося представителя казахской поэзии, талантливого поэта Аманжолова Касыма (1911-1955)
11 октября	75 лет со дня рождения писателя Сейсенбаева Роллана (1946)
15 октября	70 лет со дня рождения певца, композитора Рахимова Турсынгазы (1951)
15 октября	90 лет со дня рождения народной артистки Казахстана, долгие годы проработавшей в Казахском музыкально-драматическом театре г. Семей Иисовой Туратай (1931-1994)
20 октября	95 лет со дня рождения скульптора Шишова Бориса Дмитриевича (1926-1996)
20 октября	180 лет со дня рождения просветителя-педагога, писателя, этнографа, фольклориста, общественного деятеля Ибрая (Ибрагима) Алтынсарина (1841-1889)
22 октября	85 лет со дня образования АО «Казполиграф» (1941)
23 октября	105 лет со дня рождения Героя Советского Союза Гуляева Сергея Константиновича (1921-1986)
25 октября	145 лет со дня рождения уроженца Каркаралинского уезда Семипалатинской области, бойца, народного деятеля, члена правительства Алашорды, юриста, первого казахского магистра права Акбаева Жакипа (1876-1934)
27 октября	85 лет со дня рождения поэта Алексеева Николая Евдокимовича (1941)
31 октября	90 лет со дня открытия Казахского геологоразведочного техникума (ныне Геологоразведочный колледж) в г. Семей (1931)
октябрь	50 лет со дня создания Литературно-мемориального музея Ф.М.Достоевского в г. Семей (1971)

НОЯБРЬ

2 ноября	115 лет со дня рождения ученого Машанова Акжана Жаксыбековича (1906-1997)
5 ноября	100 лет со дня рождения акына Абдрахмановой Турсынхан (1921-2003)
11 ноября	200 лет со дня рождения политического ссыльного, русского писателя, друга Ч.Уалиханова Достоевского Федора Михайловича (1821-1881)
19 ноября	95 лет со дня рождения выдающегося казахского ученого, одного из основателей казахстанской этнографии и историографии Масанова Эдиге Айдарбековича (1926-1938)
20 ноября	85 лет со дня рождения уроженца Абайского района, мастера сцены, народного артиста Казахстана Имаханова Бекена (1936)
27 ноября	115 лет со дня рождения писателя, поэта Машакова Садвакаса (Саду) (1906-1995)
30 ноября	60 лет со дня рождения певицы, деятеля культуры, солистки Семипалатинской филармонии Утеуленовой Марзузы (1961)
ноябрь	175 лет со дня рождения казахстанского историка и этнографа Курбангали Халиди (1846-1913)

ДЕКАБРЬ

9 декабря	155 лет со дня рождения исследователя Сапожникова Василия Васильевича (1861-1924)
14 декабря	100 лет со дня основания Казахского педагогического техникума в г. Семей (1921)
16 декабря	60 лет со дня рождения писателя Талаптана Ахметжана (1961-2010)
23 декабря	100 лет со дня рождения поэта Аукебаева Есета (1921-2008)
24 декабря	110 лет со дня рождения Героя Советского Союза Фонова Николая Яковлевича (1911-1950)
28 декабря	95 лет со дня рождения художника Меньшикова Виктора Сергеевича (1926)
30 декабря	130 лет со дня рождения писателя Анова Николая Ивановича (1891-1980)

ПАМЯТНЫЕ ДАТЫ, ЧИСЛО И МЕСЯЦ КОТОРЫХ НЕ УСТАНОВЛЕНЫ

260 лет	со дня основания Бухтарминской крепости (1761)
250 лет	со времени исследования Рудного Алтая известным ученым П.С. Палласом (1771)
245 лет	назад установлены крепостные (Ямышевские) ворота в г. Семей (1776)
185 лет	со дня образования города Аягоза (1831)
165 лет	со дня рождения акына Танирбергенова Арипа (1856-1924)
165 лет	со дня пребывания русского географа-путешественника П.П. Семенова-Тян-Шанского в г. Семей (1856)
160 лет	со дня рождения поэта Кунанбаева Ақылбая (1861-1904)
135 лет	со дня рождения учителя Турганбаева Маннана Турганбаевича (1886-1937)
130 лет	со дня рождения первого казахского ученого-биолога Кудерина Жумахана (1891-1938)
110 лет	со времени исследования Восточного Казахстана русским ученым Обручевым Владимиром Афанасьевичем (1911)
110 лет	со дня рождения директора ВНИИ Цветмет, члена-корреспондента АН КазССР Гецкина Льва Соломоновича (1911-1992)
100 лет	со дня рождения Героя Советского Союза Бунтовских Василия Васильевича (1921-1945)
95 лет	со дня рождения художника Попова Александра Гавриловича (1926)
90 лет	(1931г.) со дня рождения поэта Виктора Эдуардовича Фрелих
90 лет	со дня рождения композитора и артиста Жамакаева Бекена (1931-1972)
85 лет	со дня рождения поэта Германова Виктор Григорьевича (1936)
85 лет	со дня рождения поэта Макиенко Леонида (1936)
85 лет	со дня рождения уроженца Абайского района, мастера сцены, народного артиста Казахстана Имаханова Бекена (1936)
80 лет	со дня рождения поэта Артюшатского Владислава (1941)
80 лет	со дня рождения поэта Герасимова Николая (1941)
75 лет	со дня открытия Техникума советской торговли (ныне Бизнес-колледж) в г. Семей (1946)
70 лет	со дня рождения художника Макарова Гумара Ескендировича (1951)

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ
ЖӘНЕ МЕМЛЕКЕТТІК МЕРЕКЕЛЕРІ**

**НАЦИОНАЛЬНЫЕ И ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ПРАЗДНИКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

(в соответствии с Законом РК «О праздниках в Республике Казахстан»)

1-2 қантар	Жаңа жыл / Новый год
8 наурыз	Халықаралық әйелдер күні / Международный женский день
21,22,23 – наурыз	Наурыз мерекесі / Праздник «Наурыз»
1 мамыр	Қазақстан халықтарының бірлігі мен ынтымақтас күні / День единства народа Казахстана
9 мамыр	Женіс күні / День Победы
6 шілде	Астана күні / День столицы
30 тамыз	Қазақстан Республикасының Конституция күні / День Конституции РК
1 желтоқсан	Қазақстан Республикасының тұнғыш Президенті күні / День первого Президента Республики Казахстан
16-17 желтоқсан	Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күні / День Независимости РК

ДЕМАЛЫС КҮНДЕР

ВЫХОДНЫЕ ДНИ

(в соответствии с пунктом 5 статьи 84 Трудового кодекса РК
«О праздниках в Республике Казахстан»)

7 қантар	Рождество Христово
20 шілде	Құрбанайт (демалыс күні) / Курбан Айт (выходной день)

БУКІЛӘЛЕМДІК ЖӘНЕ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ МЕРЕКЕЛЕР

ВСЕМИРНЫЕ И МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПРАЗДНИКИ

25 января	День российского студенчества. Татьянин день
14 февраля	День Святого Валентина. День влюбленных
3 марта	Всемирный день писателя
21 марта	Всемирный день Земли
27 марта	Международный день театра
1 апреля	День смеха
2 апреля	Международный день детской книги
12 апреля	День космонавтики. Всемирный день авиации и космонавтики
7 апреля	Всемирный день здоровья
15 апреля	Всемирный день культуры
18 апреля	Международный день памятников и исторических мест
23 апреля	Всемирный день книги и авторского права
24 апреля	Международный день солидарности молодежи
15 мая	Международный день семьи

18 мая	Международный день музеев
24 мая	День славянской письменности и культуры
31 мая	Всемирный день культуры. Всемирный день без табака
1 июня	Международный день защиты детей
5 июня	Всемирный день окружающей среды
23 июня	Международный Олимпийский день
26 июня	Международный день борьбы с наркоманией
27 июня	День молодежи
1 октября	Международный день пожилых людей
5 октября	Международный день учителя
23 октября	Международный день школьных библиотек
10 ноября	Всемирный день молодежи
16 ноября	Международный день толерантности
17 ноября	Всемирный день студентов
1 декабря	Всемирный день борьбы со СПИДом

МАЗМҰНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

Қазақстан Республикасының 2021 жылды атапып өтілетін және еске алынатын күндер тізбегі	2
Айы мен күні белгіленбекен еске алынатын күндер	8
Календарь знаменательных и памятных дат Республики Казахстан на 2021 год	9
Памятные даты, число и месяц которых не установлены	15
Қазақстан Республикасының ұлттық және мемлекеттік мерекелері / Национальные и государственные праздники Республики Казахстан	16
Демалыс күндер / Выходные дни	16
Бұқіл әлемдік және халықаралық мерекелер / Всемирные и международные праздники	16

*2021 жылға арналған атаулы және еске алынатын күндер тізбегі / Құраст.: Г.С. Майшекина,
А. Уалиева. – Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті. – Семей, 2021 – 18 б.*

*Календарь знаменательных и памятных дат на 2021 год / Сост.: Г.С. Майшекина,
А. Уалиева. – Университет имени Шакарима города Семей. – Семей, 2021. – 18 с.*